

મેધિલ/પાનિઠા (H)

Part - III

Paper - VIII

Lecture No - 26

Unit - 6

Page No.:

Date: 12/5/2020

①

ડૉ. અરવિન્દ મા

સાહ્યક પ્રિન્સિપલ

મેધિલ/વિનાગ

માલવાડ/મહાવિદ્યાલય

દરમોર

મો. - 9040201409

ઉપ-પાસ (2005-06)

મેધિલ/સાહિત્યક પ્રશ્ન

અંગ શિકે ઉપ-પાસ। જકર વિકાસ
આધુનિક કાલ મે મેલ આદિ। ઉપ-પાસ
ઓદિ મુગ મે પુરિયા પલલ વિન હોરન આદિ
જાદિ મે મનુષ્યક વિવેચન। વામિન જાગીકર
રહેક। આગા અન્ન સાહિત્યિક વિધાક
અપદા। રે અધિક સ્વચ્છ આદિ નથાપિ
ઉપ-પાસકર કે કિદુ નિયમક અધિન
કાર્ય કરપ પડેન ફોન। ઉપ-પાસ દર
જીવિન વસ્તુ શિક ને આકર સમ પદા
વિવેચન કરમ પડેન આદિ। ને શિકારક
સમ અંગ અપન - આપ મે મહત્વપૂર્ણ
આદિ નહિના કોગા પડના માદે આ
કાલ્પનિક કિલક નહિ હા, આકર સમ
સપક વિવેચન કરમ આવરક મા
જાદેન આદિ।

મેધિલ/ઉપ-પાસ કે

વિવશ - વસ્તુ રૂપ શિલ્પ વિજ્ઞાનક હુદિરે
નીચે પ્રમાણે વિવશન કરવા જા શકે
મથા - વ-પાદાનક દુષક ૩૫-પાસ વ-પાદાનક
વિદાદિ. પાન આ પાથર થારિ રવ વિધાપાર
સં દેવન થારિ ૩૫-પાસ
મેથિલિક પ્રાથમિક ૩૫-પાસ
સામુજિક જીવનક પ્રમાણ રહે
દલ જ આરવન થારિ થાલિ આરિરદલ
આદિ ૩૫-પાસક ર-વરવન થાલ મેથિલિક
મે સપ્રથમ જગદીન કા 'જગદીન' ક
રવન મે દોરન આદિ ૧ દિનક લિરવલ
'નિદપી સુપ્ત', 'શાશિ કલ', 'કાલિયુગી
સામપાસ' રવ 'પુનર્વિવાહ' મે સામાજિક
જીવનક પ્રમાણ ને આદિલ સંગ-સંગ
કથાનક રવ થારિનક સુપ્રથિમ વિકાસક
મેથા સેદા કરલ ગલ આદિ
મેથિલિક પ્રથમ પ્રમાણ ૩૫-પાસ
મે લક્ષ્મી પાનિ સિંદક 'પાપુપડા' રવ કાપીગથ
કા 'વિરણ' ક 'પુન્દ્ર રાહુ' સેદા સામાજિક
સમકમક લઈ લિરવલ ગલ ઉલ્લેખનીય
રવન થારિ દોરન આદિ મેથિલિક પાદલ
૩૫-પાસ કાદ દથિ જ સામાજિક પરિવેશ મે
મનારંજનક સામુજિક સંગ સેવાસન કથાનક
નિર્માણ કરિ દથિ સામાજ-સુધાર આ
મનારંજનક માધવાસ પ્રિન મર લિરવલ
ગલ દિનક ૩૫-પાસ 'વ-પાદાન' અનન
લાનપ્રિય થારિ પાદકક કથિક સામને સારિ
લિરવલ ગલ મેથિલિક ૨ પાદલ ૩૫-પાસ થારિ

कन्मादाङ्गक समुदायमे लेखकक निम्ना किन
 समुदायमे पडि ३५-५१सक उद्देश्य २५८
 मर १६६। " ज समाज कन्माङ्ग १६ ५६सिक्
 ६१७ कर इधामे कुठिन नहि हारन इमि
 जाहि समाज मे दारपत्य - जीवनक ग्राह्यमे
 सुदृष्टिसिमा, धोडाक संग निदीद, बाङ्गक
 जानन कनेका मरना नहि लगन इन्दि नहि
 समाजक महारथ लोकनिक कर कुलिसमे
 इ पुस्तक सविनय, साधुरोप आ समय
 समर्पित। "

कन्मादाङ्गके पूर्व किराणजीक
 'मन्द अहण' मे गोगानन्दक हुन सिमरिमा
 बाट जाए बल्लु मुखली लोकनिक समुदायक
 बढाउ करल गेल अछि। कन्मादाङ्गके पूर्वक
 मेथिल ३५-५१सक समे धरत अकक हहि
 महत्त्व दिनि द्यान नहि दल गेल। कन्मादाङ्गक
 ५२थान लिखल गेल ३५-५१सक समे कुमार
 गोगानन्द सिंहक 'अगिलही', गोगानन्द
 झाक 'मलमाउप' बेचनाम मित्र मानिक
 'पारो' एवं 'नवतु रिमा, उदय नारायण का व्यासक
 'कुमार', राजकमलक 'आदिकथा' सो मदेवन
 'मानोदर', मायानन्द मिश्रक 'विहाडि पान आ
 पाथर' एवं अगतिशोर बमो मणिपत्रक 'विधापान'
 ३५-५१सक नाम उल्लेखनीय थिक। कन्मादाङ्गक
 ५२थान १९६० ई. धरि लगभग निस गोटस
 अपिक ३५-५१सक लिखल गेल अछि। एहिमे
 अधिकांशक कथाङ्कक अनमेल विधाक अलग
 ५५ आधारित अछि।

1944 ई० मे लिखल गेल
 भोगानन्द झाक 'मलमातुस' नकालीन
 मैथिल समाजमे प्रचलित कुलीनताक धारणा
 के लए लिखल गेल अछि। 1946 ई० मे
 झाडी पत्रिका प्रकाश कएला 'पूरो' मैथिली
 उपन्यास होम मे हरेनव प्रयोग हुल
 जाहिमे पात्रक महादशिक स्वभाविक
 वर्णन करबाक प्रयत्न कएल गेल अछि।
 एहि प्रकारक मैथिलीक साक्षर उपन्यास
 अछि 'आदिकथा'। आदिकथा मे ब्रह्म
 अनिकुण्ड बाबूक संग विवाह गए गेलक
 कारण सुबालिक अनुत्पन्न बासना ओकर
 अपन मागिन देवकान्तक द्वारा आकृष्ट
 करै। 1946 ई० मे लिखल गेल उपन्यास
 कट चरित्रक प्रकाश 'कुमार'क कथानक
 सुगठित एवं विकसित अछि। कुमारक पूर्व
 लिखल गेल ग्रंथः सम उपन्यास
 समर-मा हुलक अछि, किन्तु कुमारमे
 जीवन्त जे मित्र उभरल अछि से सांगुलिन
 अछि।

— समाप्ति —

डा० अरविन्द झा

मो. - 9070209805